

رعایت نمی شود روح بخشنامه ای که اخیراً صادر نمودیم این است که در جامعه فرهنگ عادلانه اسلامی، حقوق شهروندی و کرامت انسانی را احیاء کنیم و اجازه ندهیم که دستگاههای انتظامی، قضائی و زندانها و ضابطین بر خلاف این بخشنامه کار کنند. قضات ما باید به مفاد این بخشنامه توجه و آن را اجرا کنند و تحت تأثیر نبر وهای انتظامی یا اطلاعاتی قرار نگیرند که هر چه آنها بگویند انجام دهند. قاضی نباید به خواست دیگران قضاوت کند و فقط باید اجتهاد قضائی خود را اجرا کند. در نتیجه احیای فرهنگ احترام به حقوق شهروندان و کرامت انسانها در جامعه، دیدگاه مردم نسبت به دستگاه قضائی و نیروی انتظامی، متحول خواهد شد.

ان شاء الله خداوند زحمات شما عزیزان را قبول خواهد کرد و توفیقات روز افزونی را به رئیس دادگستری استان تهران، دادستان محترم و قضات عزیز و بقیه تشکیلات قضایی در استان و در کل کشور نصیب خواهد کرد.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

■ حجت الاسلام والمسلمین علیزاده:

افزایش آمار پرونده ها بالاترین آسیب را به دستگاه قضائی وارد می کند

به گزارش مآری در ادامه همایش سراسری قضات دادگستری کل استان تهران که چهارشنبه گذشته برگزار شد، حجت الاسلام و المسلمین عباسعلی علیزاده، رئیس کل دادگستری استان تهران، ضمن تشریح عملکرد اجرایی این دادگستری طی سالهای اخیر گفت: تعداد قضات استان تهران در سال ۱۳۷۸، ۸۹۸ نفر بود که این تعداد با عنایت آیت الله هاشمی شاهرودی در حال حاضر به یک هزار و ۵۵۸ نفر افزایش یافته است.

وی افزود افزایش قاضی در سالهای اخیر حدود ۲ برابر بوده است. تعداد قاضی هر چه بیشتر باشد، ارجاع پرونده به هر نفر کمتر بوده، از این رو کیفیت رسیدگی بالا می رود.

علیزاده با بیان این که با این روش که قوه قضاییه در پیش گرفته، امیدواریم امسال کمبود قاضی و کارمند نداشته باشیم، افزود: در سال ۱۳۷۸ تعداد کارکنان اداری ۲ هزار و ۷۲۸ نفر بود و هم اکنون بالغ بر ۵ هزار و ۳۸۲ نفر می باشد که تقریباً ۲ برابر شده است.

به گفته وی، با توجه به جذب نیروی انسانی، امسال با کمبود قاضی و کارکنان اداری مواجه نخواهیم بود.

رئیس کل دادگستری استان تهران در خصوص آمار پرونده ها گفت در اسفند ماه سال ۱۳۸۲، یک میلیون و ۲۶۸ هزار و یک فقره پرونده داشتیم که همین آمار در آخر سال به ۹۸ هزار و ۱۵۵ فقره رسید.

وی افزود: مشکلات گذشته همچون کمبود فضای اداری و نبود کادر قضایی و اداری کافی هم

موارد در عمل و در اجرا مشاهده نمی شود. ما باید روح قانون اساسی، روح فقه اسلامی و روح عدالت اسلامی را با عزم جدی احیا کنیم.

در جامعه مسائلی وجود دارد که اعتراض خیلی ها را برانگیخته است و باید به آن توجه شود تخلفاتی در کلانتریها، آگاهیهها و در رابطه با نقل و انتقالات زندانیان صورت می گیرد که حقوق اصلی مردم را از بین می برد. در یک آگاهی بی گناهی را گرفته و کتک زده اند و حرمت او را از بین برده اند. بی حرمتی و اهانت نزد خداوند از گناهان بزرگ است و باید به این مسائل رسیدگی و نظارت کرد، این مسأله بسیار مهمتر از داشتن منزل مسکونی من رئیس قوه قضاییه است.

چه کسی مسؤول نظارت بر کلانتریها، آگاهیهها و نیروی انتظامی است؟ در کجای قانون به کلانتریها و آگاهیهها اجازه داده شده است که هر کاری که می خواهند انجام دهند؟

اعمال نظارت و برخورد لازم است به مجرد اینکه به کسی اتهام زده شود سریع به آگاهی فرستاده می شود و تا زمانی که بی گناهی خود را ثابت کند، مورد بی احترامی قرار می گیرد. مگر می شود چنین عملی انجام داد با این شیوه رفتار امنیت در کشور به دست نمی آید. این گونه برخورد در کلانتریها، زندانها و دستگاه امنیتی صحیح نیست چه کسی به دستگاه امنیتی اختیار داده بدون نظارت دستگاه قضایی هر کاری که بخواهد، انجام دهد این شیوه عملکرد حقوق مردم را از بین می برد و ظلم به جامعه است؛ بنابراین، باید سیستم نظارت بر کلانتریها، ضابطین و زندانها به وجود بیاید، ناظرین زندانها نباید بگذارند که کسی بلا تکلیف در زندان بماند.

ما باید عدالت اسلامی را احیاء کنیم و قضات، ضابطین و همه باید کرامت و حقوق انسانها را اصل بدانند و به حقوق شهروندی احترام بگذارند و ما باید روح قانون اساسی را در دستگاه قضائی احیاء کنیم و فرهنگ آن را به دستگاههای دیگر تحمیل کنیم و اجازه ندهیم که هر دستگاهی هر اقدامی خواست انجام دهد، باید نظارت و برخورد کنیم و در این راه از هیچ کس جز خدا نترسیم. این گونه است که مردم و جامعه راضی می شوند این همه در قضاوتهای امیرالمؤمنین درباره آداب القضاء و بی طرفی قاضی تأکید شده است که حتی قاضی باید در نگاه کردن نیز بین طرفین دعوا مساوات را رعایت کند و ما این احکام را به راحتی کنار گذاشتیم و فکر کردیم این احکام صرفاً اخلاقی است در حالی که روح عدالت اسلامی و قضاوت اسلامی در این احکام جاری است و ما باید آنها را به صورت سیاستهای اجرایی درآوریم تا مردم طعم عدالت اسلامی را بچشند. وقتی احترام به کرامتهای انسانی و اسلامی در جامعه نهادینه شود، افراد شخصیت می یابند، قاضی شأن پیدا می کند و نگاهها به دستگاه قضایی و انتظامی نگاههایی اطمینان بخش و امید بخش می شود ولی متأسفانه امروز این موازین انسانی و اسلامی در جامعه

فرصت کافی را به طرفین دعوا دهد و این گام اول است که انشاء الله برداشته خواهد شد. گام دوم گامی است که خوشبختانه شروع شده و از افتخارات دادگستری تهران است و آن طرح جامع استفاده از تکنیک انفورماتیک در دستگاه قضائی است که ان شاء الله در هفتم تیرماه افتتاح خواهد شد.

این طرح به همت آقای علیزاده و دکتر جمشیدی، مسؤول طرح توسعه قضایی، صورت گرفته و الگویی برای کل کشور خواهد شد. طرح انفورماتیک و تکنیک IT در دنیا یکی از معجزه های قرن است که واقعاً در هر دستگاهی تحولی عظیم ایجاد کرده و اقتصاد جهان را متحول ساخته است، این طرح این گونه نیست که فقط کیفیت را تغییر دهد بلکه محتوا را هم عوض می کند.

استفاده از این طرح موجب بالا رفتن سرعت، ایجاد نظم و جلوگیری از خطا می شود و ما باید از این سیستم در شیوه دادرسی استفاده کنیم این روش تنها برای کار اداری و بایگانی نیست بلکه از آن باید در دل کار قضائی استفاده شود. بدین وسیله قاضی می تواند اشراف بیشتری بر منابع حکم قضائی خود

چه کسی
مسؤول نظارت بر کلانتریها،
آگاهیهها و نیروی انتظامی است؟
در کجای قانون به کلانتریها
و آگاهیهها اجازه داده شده است
که هر کاری که می خواهند
انجام دهند؟

پیدا کند و به سرعت اطلاعات مربوط به پرونده در اختیارش قرار می گیرد و نسبت خطا هم بسیار کم می شود، به طرفین دعوا نیز نسبت به حکمی که صادر می شود اطمینان می بخشد و ارجاعات کامپیوتری از اتهام منزه می شود و به طور کلی نظم و سرعت رسیدگی در پرونده ها را بالا می برد و اطاله دادرسی از بین می رود. در اجرای این طرح آموزش گسترده ای برای قضات لازم است تا بتوانند از این سیستم استفاده کنند. امروز کار دادگاههای ما هم از لحاظ شکلی و هم از لحاظ آثار، عقب افتاده و قدیمی است و باید این گام مهم را جهت توسعه قضائی برداریم.

گام سوم در توسعه قضائی اجرای بخشنامه ای است که اخیراً اعلام شده و مبتنی بر احترام حقوق شهروندی و حفظ کرامت انسانی است.

در قانون اساسی و فقه اسلامی ارزشها و مفاسد شفاف است و در آن به عدالت قضائی و حقوق انسانها توجه کرده است، اصل برائت و توفیقی بودن جرم در فقه ما وجود دارد ما دادرسی حضرت علی (ع) را داریم که پرافتخار و بسیار جالب است ولی متأسفانه این

اکنون در حد قابل قبولی کاهش یافته است، هر چند قبول دارم که فشار کار قضات و کارمندان زیاد است، اما ما در حال حرکت به سمتی هستیم که مدنظر مقام معظم رهبری و ملت است. عزیززاده اظهار داشت: در سال ۱۳۷۸ که وارد دادگستری شدم، وضعیت اسفباری وجود داشت. پرونده‌ها در بایگانی داخل گونیها بود و تراکم پرونده

هم اکنون در سطح استان تهران ۶۹ واحد قضایی مستقر می باشد که از این تعداد ۹ واحد امانی، ۲۸ واحد اجاره ای و ۳۲ واحد متعلق به دادگستری است

در شعب و نیز طولانی شدن وقت دادرسی کاملاً محسوس بود. در حالی که اکنون اطلاع دادرسی کمتر شده است، اما باید باز هم کاهش یابد.

رییس کل دادگستری استان تهران با اشاره به کمبود خانه‌های سازمانی برای کارکنان دستگاه قضایی گفت: در حال حاضر ۱۷۲ خانه سازمانی برای قضات و کارمندان داریم و اگر بخواهیم به ۱۰ درصد آنان خانه سازمانی بدهیم، به ۶۰۰ واحد دیگر نیاز داریم.

وی با بیان این که بیشتر قضات و کارمندان ماسعی می کنند درانجام وظیفه کوتاهی نکنند، افزود: اگر گرگی هم در لباس میش در دادگستری استان تهران وجود دارد، نه قاضی است و نه کارمند و ما او را طرد می کنیم، اما با وجود تلاشهای صورت پذیرفته، وجود فساد در دادگستری را انکار نمی کنیم.

علیزاده در بخش دیگری از سخنان خود اظهار داشت؛ هم اکنون در سطح استان تهران، ۶۹ واحد قضایی مستقر می باشد که از این تعداد ۹ واحد امانی، ۲۸ واحد اجاره ای و ۳۲ واحد متعلق به

دادگستری است. در حال حاضر دستگاه قضایی استان یک میلیارد و ۳۰ میلیون تومان اجاره پرداخت می کند، از این رو به ۵۵ واحد دیگر نیاز داریم. وی در ادامه گفت: تشکیل شوراهای حل اختلاف در سال جاری با وجود تمام کمبودها مهم ترین دغدغه دادگستری است، چرا که افزایش آمار ورودیها، بالاترین آسیب را به دستگاه قضایی وارد می کند.

به گفته علیزاده، میانگین اوقات رسیدگی در دادگستری استان تهران ۴ ماه است که باز هم با حد استاندارد فاصله داریم.

رییس کل دادگستری استان تهران در خاتمه افزود: پیام قضات به رییس قوه قضاییه این است که امیدواریم در اجرای قضای اسلامی موفق باشیم و به مردم پاسخ منطقی و خدایسندانه دهیم و اگر خود را خدمتگزار مردم می دانیم، همه به عنایت شماس است.

■ مرتضوی:

سال گذشته دادسرا با موفقیت از بحرانها عبور کرد

دادستان عمومی و انقلاب تهران ضمن برشمردن دستاوردهای احیای دادسراها، گفت: تمرکز نظارت بر کار ضابطان با تعیین دادستان به عنوان ناظر آنها رفع شد.

به گزارش مأوی در ادامه همایش سراسری قضات دادگستری کل استان تهران که در تالار دشت بهشت برگزار شد، آقای مرتضوی، دادستان عمومی و انقلاب تهران ضمن ارائه گزارشی از عملکرد ۱۱ ماهه دادسرا گفت: تخصصی شدن رسیدگیهای قضایی، کاسته شدن از حجم وسیع پرونده ها در دادگاهها و نظارت دقیق بر کار ضابطان، از دستاوردهای احیای دادسرا به شمار می رود.

وی افزود: در سیستم گذشته، دادگاهها به صورت تخصصی عمل نمی کردند. به عنوان مثال دادگاهی که به قتل عمد رسیدگی می نمود، راجع به تخلفات چک نیز اظهارنظر می کرد که با احیای دادسرا این نقیصه بر طرف شده است و امور کیفری و حقوقی از یکدیگر جدا شدند. هم اکنون جرایم مهم در دادگاه کیفری مورد رسیدگی قرار می گیرند. مرتضوی با بیان این که نظم بخشیدن به دادگاه و محاکمه های کیفری و حقوقی ضروری است، تصریح کرد: در سیستم سابق دفاع عمومی فاقد یک متولی خاص بود و در مواردی وظایف مدعی العموم بر عهده رییس دادگاه گذاشته می شد که این امر باعث عدول از شائبه بی طرفی می گردید.

از سوی دیگر با توجه به حجم بالای پرونده ها، رؤسای دادگاهها قادر نبودند بر این امور نظارت لازم را داشته باشند. از این رو این امور به کلانتریها و ضابطان ارجاع می شد. به این دلیل کشف جرم و تحقیقات از سوی افرادی غیر از قضات صورت می پذیرفت که گاهی دارای نقص بودند. این مورد نیز پس از احیای دادسرا زیر نظر قضایی و دادسرا

انجام می شود. به گفته دادستان عمومی و انقلاب تهران، در گذشته نظارت بر ضابطان فاقد تمرکز بود و آنها نمی دانستند چه مقامی باید بر آنها نظارت نماید و چگونه تعلیمات لازم را بیاموزند که با تعیین دادستان تحت عنوان ناظر بر ضابطان، این مشکل بر طرف گردید.

مرتضوی در ادامه از راه اندازی معاونت بازرسی و نظارت دادسراها در سال جدید خبرداد و گفت: این معاونت، بازرسی از نواحی مختلف دادسرا را به طور مستمر انجام داده و حداکثر رسیدگی را در دادسرا یک ماه تعیین نموده است. در مواردی که رسیدگی به پرونده ها بیش از یک ماه به طول بینجامد، قضات نواحی دادسرا موظف هستند در فرمهای مخصوصی علت اطاله دادرسی را مشخص نمایند. وی در بخش دیگری از سخنان خود افزود: در ابتدای احیای دادسرا با ۲۵۰ قاضی که یک چهارم چارچوب مصوب بود، توانستیم ۹۳/۳ درصد از پرونده ها را مختومه نماییم. مرتضوی اظهار داشت: با پشتیبانی آیت الله هاشمی شاهرودی تاکنون موفق شده ایم همکاری را از سراسر کشور به تهران جذب کنیم. در حال حاضر ۶۰۰ قاضی در دادسرا مشغول خدمت هستند و رشد ۱۱ ماهه جذب قاضی ۲۴۰ درصد می باشد.

همچنین در ابتدای احیای دادسرا یک هزار کارمند اداری و خدماتی داشتیم که با همکاری معاونت نیروی انسانی و حجت الاسلام و المسلمین علیزاده توانستیم با رشد ۵۰ درصدی، هم اکنون یک هزار و ۵۰۰ کارمند را در دادسرا در اختیار بگیریم.

دادستان عمومی و انقلاب تهران با بیان این که دادسرا در سال گذشته با حداقل امکانات و حداکثر بحرانهای سیاسی و اجتماعی روبه رو بود که توانست با موفقیت از آن عبور کند، عنوان کرد: به موجب آمار و به واسطه ارزشیابیهای مختلف در طول ۱۱ ماهه اخیر از تعداد ۶۰۲ هزار و ۶۲۷ فقره پرونده وارد شده به ۲۰ ناحیه دادرسی تهران توانستیم در خصوص ۵۶۵ هزار و ۸۷۹ فقره اتخاذ تصمیم کرده و نظر نهایی را ارائه نماییم.

وی ادامه داد: ۸۰ درصد این تصمیمها مورد تأیید

